

MINDSZENTI LAP

Megjelen
minden vasárnap.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI HETILAP.

Kéziratok
nem adatnak vissza

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 korona | Negyed évre . . . 1 korona
Fél évre 2 korona | Egyes példány ára 8 fillér.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
OLOSZKAI HORVÁTH ANTAL

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt árszabás szerint közöl.
Nyilttér garmond soronként 60 fillér.

Az iparos és a társadalom.

A hangzatos nagy iparpártolási mozgalommal kapcsolatosan felvetették azon kérdést a magyar társadalom előtt, hogy miért vannak a kaszinók, asztaltársaságok és az intelligensebb osztályhoz tartozók által megalakított körök ajtóit zárva az iparos-osztály előtt?

Hazánkban — ugyszólván — merénylet számba megy a finoman ápoltság és a durva munkától kérgessé vált kezeket egybe tenni. Pedig ha egy kicsit betekintünk Anglia, Németország, avagy Bajorország e nagy iparállamok életébe, úgy teljes joggal felvetett ez a kérdés:

— Nemesít a munka, becsületet szerez a munka?

Magyarország társadalma azonban nem ismeri a munkást és így nincs is érzéke annak nemességét összehasonlítani, avagy együtt említeni az öt, hét és kilenc koronások vérbeli nemességével. Kórusban tiltakoznak az iparos-osztály tolakodásától az ő szeszélyeik ajtóit előtt. Visszautasítják, mert nincs meg az alapi műveltség, a sima társalgási modor az iparosban. És igazuk van.

Mert tény és valóság, hogy iparosaink legnagyobb része nemcsak hogy nem kelhet versenyre, de egyáltalában nem is állhat sorompóba a külföld mellett, társadalmi műveltségben. Ezt tudjuk, elismerjük mi magunk is, akik köztük élünk,

érdekeiknek szerény munkásai vagyunk. Ámde ezt a szegénységi bizonyítványt a művelt magyar elem arroganciájának és indolenciájának köszönheti a mi iparos-osztályunk.

A magyar társadalom elitje, a kékvérű felső tizezer még mindig a régi kasztrendszerben mozog. Ebben nevelkedtek és ebben maradnak meg utódaik is. A magyar társadalmi életben az iparos egy médium. Csakhogy fordított spiritiszta rendszerben. Amennyiben akkor ébresztik, amikor szükség van rá, máskor pedig aludni hagyják.

Megismerik, sőt meg is szorongatják vajszinkeztyüsen a kérges kezeket, ha jótékony adakozásról és pláne ha voksról van szó. De a társadalmi életben már tudomást sem vesznek róla.

Le kell rombolni végre azt a kínai falat, mely elszigeteli az iparos-osztályt a „crème“-től. Hiszen oly rég hangoztatott frázis, hogy „a munka nemesít!“ Nos hát ha nemesít, ez legyen az utleveg az iparosnak a társadalmi életben.

Éppen olyan gyémánszem ő, mint más fia e hazának, csak csiszolatlan.

Hozzák helyre a félszázados mulasztást a kékvérű és szellemi arisztokraták, nyissanak utat és tért az ipar képviselőinek a körökbe jutásra, fejleszszék szellemi és társadalmi műveltségüket, hogy ezek révén a legkisebbek is a képzett-

ség, az értelmiség nivójára emelkedhesenek.

Ha ez megtörténik, ha az intelligens magyar társadalom öntudatára jön annak, hogy szabad hazában egyenlők vagyunk és teljesíti kötelességét, úgy azt hisszük, erős bástyafala lesz ennek az országnak az iparos-osztály, amelynek eddig a megvetésen kívül más sem jutott osztályrészül.

Gyógyszer a sztrájk ellen.

A szociálizmus és az annak nyomán feltoluló munkáskérdés — mondhatni — mindeneket foglalkoztat. Mig e kérdés fiatal volt, addig minden eszközt megpróbáltak, hogy elfojtsák, mert tudták, látták, hogy a jövőre nézve nagy bajok csiráját rejti magában. És csakugyan, a következmények nemcsak igazolták az aggodalmakat, de ezerszeresen felülhaladták a legpesszimisztikusabb felfogást is.

A szociálizmus mint gyorsan ható mérég, terjedt el a munkások organizmusában és szinte helyrehozhatatlan rombolást végzett társadalmunkban.

A mesterségesen felcsigázott munkadíjak, a rohamosan emelkedő ipari, gazdasági termékek árai, a megbízhatatlan munkások, az örökös sztrájkok, amerikázások s az ezek nyomán támadt kartellek, trösztök, bojkottok megakasztották

A Mindszenti Takarékpénztár ajánlja ügyfeleinek és a n. é. közönségnek

■ mérsékelt kamatláb mellett nyújtott váltó-, kötvény-, ■

jelzálog- és hosszú lejáratu törlesztéses kölcsöneit

Betáblázásoknál adós semmiféle bélyegilletéket vagy más költséget nem fizet. ■ az igazgatóság. ■

TÁRCA.

Az üres ház.

Írta: Jean Reibrach.

A zárt feltörve az ember belépett, gondosan bezárta az ajtót, hallgatózott és állva maradt.

Jól tudta ugyan, hogy üres a ház, ez a mély csönd, ez a nagy éjszaka hatással volt rá. Kinyújtotta a kezét, megtapogatta a falat s rátolta a tolozárát. Ekkor kissé nekibátorodva, a zsebéből kis villamoslámpát húzott elő és körülnézett, majd behatolt az ebédlőbe.

A legnagyobb tisztaság uralkodott benne. Az asztal köré négy szék volt helyezve; egy ötödik az ablak közelében tükrözte vissza a fényes padlón vékony lábait. Gyümölcsök és dohány könnyű illata lebegett a levegőben. Kihuzta az étsekrény fiókját, hol néhány evőeszköz volt gondosan elrakva. „Ez is jobb mint semmi!“ gondolta magában és a zsebébe csuszította. A kések és villák azonban minden mozdulatára összeverődtek, zörögtek és e zajtól félve, mely

pedig senkit sem kelthetett fel, lábujjhegyen hátrált s a fiókban hagyta a zománcos nyelű evőeszközt.

A kis szalon küszöbén újra habozva állott meg, majd szégyelve gyávaságát, egyet-kettőt lépett bátran, elszántan. Nem fázott, nem szepegett többé s egy gyertyatartót pillantván meg az egyik butoron, a kezébe vette, gyertyát gyújtott s kissé felemelve, vizsgálta a falakat, hol aranyos keretekben fényképek függöttek; a csecsebecsüket, a zongorát, a kandallót, honnan hideg hamu szaga szállt fel. Még egyszer körültekintett a szobában, felvett egy kis szobrot, visszatette a helyére, elfújta a gyertyát és benyitott a hálószobába.

Itt aztán nem habozott többé. Emlékezett rá, hogy járt ott pár nappal előbb azzal az ürügygyel, hogy a lakást nézi, s a fejébe véste minden butornak a helyét, a legkisebb tárgynak az alakját. Egy szempillantás elég volt neki, hogy lássa és jól lássa az alacsony szekrényt, melyben az öreg értékeit zárta, az ágyat, az elfüggönyözött fülkében, a tükrörajtós szekrényt, melyet mindjárt átkutathat.

Eloltotta tehát a lámpását s anélkül, hogy valamely székbe botolna, előre nyújtott karokkal tartott egyenesen az alacson szekrény felé. Megtapogatta a márvány lapját, végig csuszította a kezét a két oldalán, mint a lócsiszár, ki a csikót tapogatja és mint a jó munkás, egy ujját a kulcslyukra illesztve, kereste a kulcsosomót a zsebében.

Kissé nyugtalanabb volt, mint az imént. Nem a magány, nem az éjszaka aggasztotta többé, hanem a kártyás lázas sietsége, ki kezében tartja a kártyát, szoritja és guszálgatja. Mit fog mindjárt találni? . . . Részvényeket? . . . Bankjegyeket? . . . És mennyit? Minő vagyon szunyadozik itt a deszka alatti?

Még mindig a kulcsosomót kereste anélkül, hogy hozzá férközhetett volna. Mikor az evőeszközt a zsebébe csuszította, nem gondolt rá, hogy a szerszámját kivegye és most alól van szorulva. A kanalak nyelei belegabalyodtak a kulcsokba. Boszuságában nagyot dobantott, káromkodott, csikorgatta a fogait s olyan dühösen rángatta az ezüstneműeket, hogy a zsebe lehasadt s evőeszközök, kulcsok hangos cső-

egyrészt az ipar fejlődését, másrészt rendkívül sulyossá tették a megélhetést is.

Ennek a nehéz állapotnak a terhét érzi a termelő, a fogyasztó, de érzi a munkás is. S ez annál sulyosabb, mert rövidesen, gyorsan ható eszközzel ma már nem lehet rajta segíteni. Próbáltak és kieszeltek ellene minden eszközt, de célravezetőnek egy sem bizonyult.

Most ujabban egy rendkívül érdekes eszmét vetettek föl a szociálizmus, a munkáskérdés megoldására, különösen pedig a sztrájk megszüntetésére, mely ha beválik, rövidesen véget vet a mai tarthatatlan helyzetnek.

Arról van szó ugyanis, hogy a nemzetgazdászok abból az adott helyzetből indultak ki, hogy a szociálizmus — ne keressük most: miért — meg van, a maga káros kinövésével. Ezen pedig segíteni kell. Itt a szónoklás és válfajai nem segítenek, hanem reális eszközökhöz kell nyulni.

Eddig a munkás minduntalan béremelésért küzdött, mit ha meg nem adtak neki, a legvégső, a leghatékonyabb eszközhöz: a sztrájkhoz fordult, mely rá is, a munkaadóra is a bajok egész sorozatát zuditotta.

A szóban forgó eszme ebből indul ki. T. i. azt akarják behozni, hogy a munkást munkaadója részesítse tiszta hasznának egy bizonyos százalékában a munkabérén fölül.

Ez az első tekintetre a munkaadónak visszatetsző, de ha összeveti az így származó jövedelem kevesbedését az elérendő haszonnal, mindjárt más színben tűnik föl az egész.

Az ilyen alapon szerződött munkás lelkiismeretesen és a legnagyobb igyekezettel végzi dolgát, az anyagot, gépeket, szerszámokat kiméli, mert mindig előtte áll, hogy minél több haszna van munkaadójának, annál több osztalék jut majd reá. A kelleltenkedő, dolgát immel-ámmal végző munkás, aki sokszor abban leli örömét, hogy munkaadójának kárt okoz-

zon, egy csapással doigos, igyekező, mindent megbecsülővé válik, mert hiszen gazdája érdeke egyuttal az övé is. Sztrájkolni nem fog, mert akkor elveszti az évek hosszú során szerzett jogait, tőkés-kéjét, melyet csak betegség vagy rokantság esetén adnak kezébe.

Az a bizonyos nyereség-részesedési százalék kezdetben nem sok, de évenként növekedik s miután csak a fentebbi két esetben adják kezébe, idővel oly kerek összeggé nőheti ki magát, mely elég arra, hogy aggodalom nélkül nézzen a munkás a jövőbe. Már pedig az ennek nyomán származó elégedettségénél nincs alkalmasabb szer a szociálizmus és a sztrájk elleni küzdelemre. A szociálizmus az elégedetlenek táborából áll. Aki megelégedett, az már nem szocialista.

Jó lesz szeket megfontolni!

Hogy pedig a fenti eszme nem üres agyrém, azt bizonyítja az is, hogy Franciaországban már több helyen alkalmazták és tökéletesen bevált, sőt legujabban törvényhozásilag is tárgyalják, Briand miniszter javaslatára.

Ujdonságok.

— Személyi hírek. E hó 2-án érkezett uradalmába földes urunk, Pallavicini Sándor örgróf ur Öexcellenciája, Baldass Gusztáv főigazgató és Reiner Róbert titkár kíséretében.

— Szabadságon. Dr. Pity Sándor községi orvos holnap hétfőn, azaz július hó 5-én szabadságra megy, honnan július hó 25-én tér vissza.

— Községi közgyűlés. Képviselőtestületünk e hó 1-én közgyűlést tartott, melyen végrehajtónak egyhangulag Tary Mihályt választotta meg.

— A munkásvédő bizottság szerepét az előjáróságra bizta. — Kérelmezni határozta a megyénél, hogy anyási révhez vezető út vicinális utnak véttesék föl. — A Salánki Mátyás és társai által kérelmezett utcai árkolás ügye véleményadásra kiadott a járdaügyi bizottságnak. — A Mindszent-vásárhelyi határut ügye kiadatik

römpöléssel hullottak a padlóra . . . Nagy méregbe jött; a cél olyan közel s az idő mulik.

Térdelve a szekrény előtt, fogta az egyik kulcsot, megpróbálta . . . a zár ellenszegült. Vett egy másikat, egy harmadikat, negyediket . . . Semmi! Mindig semmi! Nagy haragjában határa fakadt.

— De hát miért kimélem én ezt a butort!

S vésőt kapva elő, egyetlen nyomással felpattantotta a zárat. Ezzel kihuzta a fiókot, meggyújtotta a lámpását.

A kötegekben álló bankjegyek előtt felsőhajtott örömeiben. Lassan, nyugodtan előszedte őket és olvastatta. Hogy nagyobb kényelembe helyezze magát, leült és folytatta kutatásait. Egy aranytekeres alatt nagy csomó értékpapír volt, legalább huszezer frank. Azt visszatette a helyére, míg az aranyat a zsebébe rakta.

Nem sietett, nem haragudott többé, a jólét érzése, a siker elűzte vélelmét. De aztán az órára tekintett és látta, hogy már négy óra. Átkutatta hamarosan a többi fiókokat is, de nem talált semmi érdekést. Felkelt tehát s dörzsölgette elszibbadt lábait.

Ekkor újra félelem fogta el a mély csöndben, melyet még egy lehelet sem zavart meg. Eleresztette a lámpásának a gombját és a sötétségben előrenyújtott nyakkal, tárt orcimpákkal, hallgatózó füllel a kandalló felé hajolt melynek párkányán az óra az imént még ketyegett, most azonban hirtelen megállott. Egyszerű dolog volt. És ő mégis egész testében összerázkódott, valami alattomos veszély érzése fogta el; markába kapta a kését, meggyújtotta a lámpását és sarkon fordult.

A hálófülkében, a homályból félig kibontakozva, egy arc nézett rá félig nyitott szájjal,

borzasztó szemekkel; és érezte, hogy az ő jelenléte nem rémíti el ezt az arcot, hogy ezek a szemek nem kerülnek az övét, hogy a takaróba fogózó hosszú kar nem reszket, hogy az ágyról lelógó sovány láb földet ér s az egész ember tüstént felegyenesedik előtte, torkon ragadja őt.

Anélkül, hogy a fejét mozdítani merné, ke-reste szemeivel az ajtót. Nem gondolt többé a földön felejtett bankkötetkekre, csupán a menekülésre. De e tekintet fenyegetése alatt elgondolta, hogy soha el nem érheti azt az ajtót, sejtette, hogy a vén ember segítségért fog kiáltozni. Akkor aztán nem lesz ideje menekülni s minden további gondolkodás nélkül egy ugrással az ágy mellett termett, magasra emelte a kését s vad dühvel döfte kétszer egész markolatig a tesbe.

Semmi kiáltás, semmi hörgés. A betörő félelmében és haragjában reszkette hátra tántorodott és nézte a művét. A lámpása olyan halvány világosságot adott, hogy alig látott valamit. Egészen közel hajolt tehát az ágyban fekvő ember arcához, végig húzta rajta a kezét. Babonás félelme a nagy miszteriummal, a halálal szemben megfagyasztotta a vért ereiben. Gyakran látta véresnek a kését; ismerte a vér szagát, az elhaló test hörgését. A halál, melyet ő adott, nem volt semmi. De ez! . . . Azt hitte, hogy üres a ház és ime egy holt emberhez tört be. Lopott a halott közelében . . . Ime tehát innen volt az az elremitő csend!

És a mint távol ötöt ütött a toronyóra, anélkül, hogy az ott feledett zsákmány felé merte volna fordítani a fejét, a rémülettől tágra nyílt szemekkel, a butorokhoz ütődve hátrált ki sebesen a lakásból.

tanulmányozásra bizottságnak. — Farkas Ferenc közgyám szabadságideje szept. 1-ig meghosszabbított, végül a közegészségügyi bizottságba három tag választatott.

— Árlejtések. Kétrendbeli árlejtés tartott június hó 30-án a községházánál. Először a gazdasági ismétlő-iskola építkezésére, másodsor a községházához tervezett vízvezeték berendezésére. Előbbire 2 ajánlat érkezett be. Nevezetesen Szakál Gáspár és Kis Mihály vállalkozóké, akik 17% százalékot és Fülöp Imréé, aki 15 százalékot engedne a költségvetés összegéből. Fülöp Imre váltót adott be óvadék gyanánt, de amit elmulasztott a kikötött 3 nap alatt készpénzzel fölcserélni. Így Szakálék maradtak a küzdőtéren. A vízvezetékre Bakay Mátyás jelentett be szóbeli ajánlatot, amely szerint a költségvetés áraiért hajlandó a munkát elvégezni, de pántpénzt akkor adna, ha a munkát megnyerné; Berger Lajos 30 százalék felülfizetés mellett pályázott a vízvezeteki munkákra. Mindkét rendbeli ajánlatokat a kiküldött bizottságok fogják megtárgyalni s véleményes javaslataikat a közgyűléshez betérjeszteni.

— Tisza-ünnep lesz ma Mártélyon az elhagyott gyermekek és a vásárhelyi dalárda javára. Nagyszabásu programot állított össze a szakavatott rendezőség. Az ünnepély d. e. 10. órakor kezdődik Vásárhelyen. Mártélyra a délutáni vonattal vonul a közönség. Lesz diszlevonulás a Tiszához, diszbandériummal, nagy diszcsónakázás, tarka szinpad, kormányozható léghajó föleresztése, gyorsmotorcsónak bemutatása, libbenős tánc, táncverseny, lepénysítés verseny, tombola, okos szamarak bemutatása, bikaviadal, végül táncmulatság és közbe tűzijáték. Ételekről, italokról gondoskodva leszen. Este valóságos és eleven halászsok által főzött halpaprikás kapható. Nyereségtárgyak, jutalmak bővében osztanak ki a nyerteseknek. És mindehhez a belépődíj csekély 40 fillér. Szóval a rendezőség mindent nyújt, amit csak a szórakozni kívánók szemé-szája kívánhat. — Kívánunk a vállalkozáshoz kellemes, napos, száraz időt, hogy a községünkben kirándulni szándékozók is végig élvezhessék a kedélyesnek ígérkező ünnepet.

— Iskola-gondnoksági ülések. Valamelyik gondnoksági ülésen egyik gondnoksági tag lakatot indítványozott tenni a gondnoksági tagok számára, hogy így az üléseken törtétek ne kerülhessenek a nyilvánosság elé. A tapasztalat pedig azt igazolja minden téren, hogy legjobb lakat a nyilvánosság, amely előtt tudvalevőleg legtöbben mégis csak jobban vigyáznak arra, hogy mit vetnek papírra s mi hangzik el az ülésen. De csak „legtöbben“ vigyáznak jobban, mindenki még sem. Ezért jó, ha időközben napfényre kerülnek a gondnokságban lefolyt dolgok is. De meg azért is, mivelhogy az iskolában, az iskolák érdekében történt dolgok nemkevésbé érdeklik a nagyközönséget, mint a gondnokság tagjait. Jó azt tudni a közönségnek, hogy miként sáfárokodnak a gondnoksági tagok a tanügy érdekében. — Ezt a nézetet vallván, nem késünk regisztrálni, hogy az áll. elemi iskolák gondnoksága a lefolyt héten két tartalmas ülést tartott. Az egyikben azt kellett tárgyalni, hogy miként tanultak meg a tanító urak, a nép nevelői, egymás között torzsalkodni, a másikon pedig példát adott a gondnokság arra, hogy miként érzi kötelességének a tanügy terén is a patriotizmust szolgálni. — Két pártra van szakadva a tanítótestület úgy férfi, mint női tagjai. Az egyik a maradi, nyugodt, csendben munkálkodó; a másik a nyugtalan, szenvedélyes, türelmetlen, hangos párt. Ugy látszik, ennek így illik, így kell lenni; a tanügy így követeli. Az eszmék surlódások után tisztulnak, mint forrás által a bor. Mert ha nem így volna, akkor bizonyára tudna segíteni, tudna változtatni rajta a tanfelügyelő. Ismerjük mi a magyar fajtanak, szeret a mi nemzetünk mindig civa-

codni, de hogy miért kell a tantestület tagjainak az egyenetlenkedésre példát adni, — azt a mi falusi eszünkkel nem bírjuk megérteni. És mivel nem értjük, hát egyszerűen búsulunk, merengünk tanügyünk káprázatos képü állapotán. Mit fájjon az a nagyközönségnek, ha nem fáj a tanügy fölkelet bajnokainak, amikor cirkuszi mutatványokat rendeznek és rendeztetnek egymás között és egymás ellen. Csak rajta, vitéz barátaink! Örök harc, szünni nem akaró ádáz tusa edzi az igazi férfiakat. Így szolgáljuk igazán hazánkat. A lékés, józan és komoly együttműködés, amely a tanügyet ha kiszámíthatatlan mértékben előbbre vinné is, de bizonyára csigavérűvé tenné bennünket és akkor — fájdalom — hovatovább beállana a tespedés. Mindazonáltal mi mégis a testvéries összetartás és józan, vállvetett, barátságos együttműködés fonalának megkeresését és eredményes összekapcsolását szeretnők a tantestület kebelében látni. Szebb, nemesebb, méltóbb lenne ez és az ebből fakadó munkálkodás, mint az emlékezetes június 28-iki gondnoksági ülés anyaga.

A tegnapi ülésen gyakorolta a gondnokság azon jogát, hogy a rendszeresített szaktanitónői állásra személyi javaslatlalt élte. Mi sem természetesebb, hogy falunk szülöttjét Gelsy Vilmát kérte kinevezni, mint aki helyettesként már működött is e téren. Jóllehet tartozunk az igazságnak, hogy a folyamodók közül Faragó Erzsébetnek volt a legjobb minősítvénye s nem állja meg helyét egyik gondnoksági tag azon érvelése, hogy a falunk pártfogoltjának van olyan minősítvénye, mint bármelyik folyamodónak. E nézet tévedésen alapulhatott, a valóság az, hogy nincsen. Evvel nem akarjuk választottunkat kisebbiteni, mert igaz érzéssel kívánjuk kineveztetését, de hát pártatlannak kell lennünk.

— **Döntött a miniszter.** Mint értesülünk, a közoktatásügyi miniszter, helyt adott a község kérelmének, nevezetesen a tanügyi kiadások terheinek könnyítése céljából az évi iskolai hozzájárulásból az eddigi 5000 korona visszaengedését engedélyezte a már eddigi 10 éven túl újabb 15 évig terjedő időre. Ha ez a h iradásunk megfelel az igazságnak, akkor minél előbb befejezheti községünk a tervezett s megállott iskola építéseket. Bár csak így volna.

— **Kosárfonás Mindszenten.** Érdeklődéssel várjuk a kosárfonás körül megindult fejleményeket. Régi törekvése ugy a hatóságoknak, mint a Pallavicini uradalomnak, hogy Mindszent népét a kosárkötésre szoktassa s azt a téli időben mint házi ipart üzve, abból magának állandó keresetforrást nyerjen. Nehezen megy ez. Lakosságunk a nehéz munkához van szokva s a könnyű kézi munkát lenézi. Inkább nélkülöz, mint arra vetemedjen. Sokan megcsinálják a házuk körül szükséges különféle kasokat, jólrosszul, de piacra alig ketten—hármán dolgoznak, a legeleesebbek. Tanfolyamot rendezett néhány év előtt a megyei gazdasági egyesület falunkban, hogy a lakosságot a kosárfonásba bevezesse. 15—20-an szereztek is abban jártasságot, de azt állandóan üzni nem iparkodtak idáig. Az ismétlő iskola két lefolyt évben a növendékeket igyekezett a kosárfonásba bevezetni. Néhányan mutatnak is iránta hajlamot. E két oldalról élesztve a kedvet, a hatóság most avval próbálkozik meg, hogy hacsak lehet, szövetkezetbe csalogassa a már jártasságot nyert egyneket s így társulva, hatékony működést fejleszzen ki velük. — Algyőn sikerült e törekvés, a kosárfonás szövetkezet megalakult röviddel ez előtt, mintegy 60 tagja lett, akik annak előtte mind a maguk öklére dolgoztak. Ezentúl tervszerűen készítenek mindent s a szövetkezet gondoskodik róla, hogy kereskedelmi összeköttetéseket létesítsen s a készített árut minél jobbon tömegben értékesítse. Ennek előtte ezek a

hatvanan legnagyobb részt vesszőt szedtek csak, azt feldolgozatlanul hordták a szegedi kereskedőknek, kosárfonóknak. Ma ez megszűnt. A Pallavicini-uradalom kikötötte, hogy csak olyanok kaphatnak ez évtől fogva vesszőt, akik azt fel is dolgozzák, tehát kétszeresen értékesítik szabad idejüket. Biztosíték okáért pedig ha szövetkezetbe állanak, az jót áll ezen szándék keresztülviteléért. Akik tehát megszokták már éveken át a vesszőből szerzett bár csekélyebb jövedelmet, kénytelenek valának megalakítani a szövetkezetet. — A kedvező előzmények Algyőn lehetővé tették a kosárfonó szövetkezet megalakulását, azonban másként van a helyzet itt Mindszenten. Ugyancsak az uradalom tervszerűen szorítja a lakosságot, a kosárfonó szövetkezet felé itt is. De itt még kevésnek, alig 2—3-nak képezett a kosárfonás megélhetési forrást. Előbb tehát meg kell kedveltetni, nézetünk szerint a lakosság reá szorult részével a kosárfonást. Ki kell oktatni minél többet. A jövedelmezőséget kézzel foghatóvá kell tenni s ha a munka megkedvelők annyira megsaporodnak, hogy önálló szövetkezetet alakíthatnak, következik be az intéző körök ma még korainak látszó reménye. — Addig még a kosárfonás kedvelők meg nem sokasodnak, az intézők ügybuzgalma kell, hogy megtalálja az utat, amely az életképesnek ígérkező kosárfonás ipartelep megteremtéséhez vezet.

— **Életmentés.** Muladi János csongrádi lakos a mult héten csónakon igyekezett társaival a Tiszán a kotrógéphez, melynél alkalmazva vannak. Ahogy a hajóhid közelébe értek a csónakosok, segélykiáltásokat hallottak és oda evezve, ahonnan a kiáltás hangzott, megtudták, hogy az ott fürdőző fiúk egyike elmeiül. Muladi dacára annak, hogy az elmerülés helyét a gyermekek megmutatni nem tudták, gyors elhatározással ruhástól együtt a vízbe ugrott, lebukott a fenékre, ahonnan szerencsésen felhozta a már elalélt fiút, és a partra uszott vele. Ott aztán fejtetőre állította, majd addig dörzsölgette, élesztgette, mignem a fiú egészen magához tért. A közelben levők lelkesen magasztalták a bátor életmentőt, akit azóta Csucs János dr. főszolgabíró magához hivatott, hogy az életmentés részleteit tőle megtudakolja és azért megjutalmazásra fölterjeszthesse.

— **Véres bál.** Kopasz Pál és Vig András kisteleki legények álltak a napokban, szándékos emberölés büntetével vádolva, a szegedi törvényszék esküdtbirósága előtt. A bünesetet ugy követték el, hogy ez év március elején Törkölyéknél, egy kisteleki tanyán bál volt, melyben a vádlott legények is résztvettek s ott összeveszték egy Krizsán János nevű 20 éves legényvel. A házigazda ez utóbbi pártjára állt s megfenyegették a kötekedő legényeket, akik erre eltávoztak. Csakhamar azonban visszatértek s Kopasz a kezében levő töltött vadászfegyvert lövésre készen tartva, Krizsán elé állt. Eközben megbotlott, a fegyver ravasza lecsapódott és a lövés hasán érte Krizsán Jánost, aki a sebbe másnap belehalt. A bizonyítási eljárás után sok tanut hallgattak ki és az esküdtek verdiktje alapján a bíróság a két kötekedő legényt elítélte.

— **Az ország legnagyobb ipartelepeinek egyike a Bohn-féle téglagyárak,** melyek amellet, hogy sok ezer munkáskéznek állandó keresetet nyújtanak, a hazai iparnak dicsőséget is szereznek. A Bohn-féle szab. természetes vörös fedélcserépek általános kedveltségnek örvendnek.

— **A sándorfalvi akasztófavirág.** B. Bánfi József sándorfalvi lakos, aki nagystilű csalásai révén a gonosztevők között elsőrangú helyet foglal el, tudvalevőleg f. év február havában községünkben és a szomszédos Csanyteleken is operált. Hajóskapitánynak adva ki magát, nyomtatványok rendelése által megkárosította könyvnyomdánkat és még sok szegény embert, akiket bizonyos díjak ellenében, a Tiszán

létesítendő nagyszabású átvágási munkálatokhoz alkalmazott. Szerencsére, még idejében lerántottuk a leplet üzelméről, s a szomszédos községekben általa a községéhez összetoborzott munkások — mintegy 800-an — megmenekültek a karmai közül. Bánfi József tegnap állott a szegedi törvényszék előtt kétrendbeli csalással vádolva. Szuronyos börtönőr kísérte a tárgyalóterembe. Ujvidékről hozta a javithatatlan bűnöst, ahol azóta elkövetett csalásaiért 8 havi börtönre ítélte az ujvidéki törvényszék. Vidáman állott bírái előtt, a megbánás legkisebb jele nélkül, de tettét beismerte. A bíróság Bánfi Józsefet ez alapon kétrendbeli csalás miatt 7 havi börtönbüntetésre és az okozott károk és költségek megtérítésére ítélte. Az ügyész súlyosbításért, Bánfi József enyhítésért fölebbezést jelentettek be.

Közgazdaság.

Rossz az idő, nem lehet aratni.

Az öreg idő újfönt megtévesztette pályafutását. Naptár szerint mostanság kellene legjobban izzadni az aranykalászatokat földre terítő kaszásoknak, s ime, benne vagyunk egy néhány nap óta egy zord őszben, mely bőven hullajtja nyakunkba a már nem áhitott ólmos esőt.

Suba, télikabátok kerültek elő a járókelők vállaira. Izzadó ablakok mögül lessük és csodáljuk az időjárás szeszélyességét mi falusiak, de hihetőleg a városiak is. A gazda pedig éppen olyan aggodalommal várja a végét, mint mult évben a szárazságnak.

Azt mondják, az a vidék kapja most ily bőven az ég könyeit, amelyet az előző két évben éppen a legszigorubb szárazság sújtott.

Péter-Pál már elbucsuztak, de részeseink még mindig itthon lesik az időt, várják a vetések szökülését.

A homokföldök partosain megpróbálkoztak a rózs vágással, itt-ott látni lehet rozskeresztek, ám félbe kellett hagyni az aratást, mert kifogyott az érett gabona.

A régi gabonák oly zöldek még Mindszent határában, mint június elején szoktak lenni. Mintha nem is az érlelő délibábos rónaságon, hanem a tótságban laktánk. Rideg érzés ez, amikor oly annyira lesi az ország aranybányájának sorsát.

A régi buza már ritkaságszámba megy, egyébként tehetősnek látszó gazdák a lisztböltből élnek.

Az új buza még mindig nagyon bizonytalan. A ritka buzában urra tesz a gaz, a dúsabb már nagy részben a földön fekszik s ha hamarosan jóra nem fordul az időjárás, könnyen ocsut arathatunk. Pedig elég volna már a 16 forintos buzából.

Június havában Mindszent vidékén ez időtájt szokatlan 60 miliméter csapadék hullott alá. A hőmérsék, mikor e sorokat írjuk, alig több 10 foknál. Amely körülmény mind gátolja a gazda — mondjuk az ország — reményeinek fejlődését.

Bizzunk azonban az Egek urában. Hátha el is hagyja értünk ez évben az Igéret földjét, a remélt jó termést!

Hetipiac.

Búza	32.00
Rózs	19.00
Zab	19.00
Árpa	19.00
Tengeri	17.00

Befőttes cimké

igen csinos, dombornyomatn kivitelben, különféle felirattal

Vegyztiszta hólyag-papír

Horváth A. papirkereskedésében kapható.

Felhívás.

Alulírott „Összetartás Szövetkezet“ bejegyzett cég Mindszentben — a Kt. 202. §-a értelmében ezennel fölhívja összes hitelezőit, hogy jelen felhívás harmadszori közzétételétől számítva hat hó alatt követeléseiket érvényesítsék, vagy ajánlott levélben jelentsék be alábbi címre. Mert az 1909. évi március 14-én tartott rendes közgyűlésünk a fölszámolást önként elhatározta s ezen közgyűlési határozatot a szegedi ker. kir. Törvényszék 10960 ker. 1909. számú végzésével helyben hagyta. E végzés jogerős.

Együttal értesítjük az érdeklődőket, hogy intézetünknek — a tagtársakon kívül — más hitelezője nincs. S a fölszámolás kimondásánál a közgyűlést azon egyedüli indok vezérelte, hogy az egészségtelen versenyt kerülje.

Jelezzük továbbá, hogy a fölszámolóknak készséggel támogatják azon tagtársakat, kik bármely más intézethez akarnak átlépni.

Végül gondoskodva van arról is, hogy az „Összetartás Szövetkezet“ künnlevő követeléseinek visszafizetése minden megvárakoztatás nélkül történhessen.

Mindszent, 1909. június 2-án.

Összetartás Szövetkezet

3-3

fölszámolás alatt
MINDSZENTEN.

Cukrászat Mindszentben!

Tisztelettel értesitem Mindszent község mélyentisztelt közönségét, hogy ma és minden vasárnap **friss cukrászsüteményt és fagyaltot** árusítok ez utcákon végigmenő piros kocsimon, melynek megjelenését csengetyű-szó jelzi. Szíves pártfogást kér Szuhán Ernő cukrász, Szentestről.

Legujabb!

Mindenkinek kedves a

„PENKALA“ töltő-irón

Mellényzsebben elfér!

Célszerű!

Kényelmes!

Ára 1 korona 20 fillér.

Kapható Horváth Antal papirkereskedésében

Legtartósabb fedőanyag

a mi cserepünk!

Kizárólag elsőrendű agyagból előállítva.

Tartós, acélos és olcsó!

A mindszenti összes munkaházakhoz mi szállítjuk a tetőcserepet s bárki személyesen meggyőződhet anyagunk kiváló jóságáról.

Krumenacker József gőztéglagyára

NAGYKIKINDÁN.

Bővebb felvilágosítással szívesen szolgál és megrendeléseket elfogad WINCKLER ANTAL, a cég megbízottja, aki ezidő szerint Mindszentben tartózkodik.

Fényképek

a legujabb eljárás szerint, gondos kidolgozással, jutányos, szabott áron készülnek

Horváth Antalné műtermében.

Fényképnagyítások legszebb kivitelben!

Jó eredmény

érhető el a mi lapunkban leközölt hirdetések által! Mert hirdetés a vére minden üzleti életnek. A korral lépést tartó iparos vagy kereskedő csak úgy tud boldogulni, ha feltűnő hirdetéssel vagy csinos kivitelű

nyomatvánnyal

főlebrészi a vevőközönség figyelmét. Sokkal jobb vásárt csinál az ilyen iparos vagy kereskedő, aki néhány koronát áldoz a reklámra, mint a maradi üzletember, aki nem tudja, hogy pénz és nyomdafé ték kormányozza a világot! A törekvő gazda is hamarabb célhoz jut egy hirdetés által, ha földet, házat akar venni, vagy eladni, mert lapunkat nemcsak a járás, de a vármegye minden községében, városában olvassák. Hirdetéseket mindenkor igen **jutányos árszámítás** mellett közlünk, ami által bő alkalma nyílik úgy az iparosoknak és kereskedőknek, valamint a gazdaközönségnek olcsó és biztos közvetítő módhoz fordulni. Tessék egy próbát tenni! Rendes előfizetők árkedvezményben részesülnek!

Egyedül valódi nemes

Harci kanári madarak

a lehető legjobb, ami nyújtható!

Eredeti Seiffert- és Trute-féle
első osztályu nemes gördítő

a legujabb énekirányok szerint tanítva kizárólag az én 30 éve fennálló, kiállításokon többszörösen első érmekkel kitüntetett nemes harci kanári tenyészdemből szerezhető be olcsón.

Szállítás postán.

Jótállás az egészséges megékezésért!

Kérje magyar nyelvű képes árjegyzékemet, melyet ingyen és bérmentve küldök meg.

Sauer Frigyes, Graslitz

nemes harci kanári madarak tenyészete.

Eladó szőlő.

Bozó János ujosztási lakosnak a Tisza-parton levő összes szőlője értéken alul eladó. Értekezhetni a tulajdonossal.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakaszalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszálo- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, servetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes szél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Saját érdekében

csak **BOHIN**-féle

nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el és utasítson vissza
más silány minőségű cserepet, mert

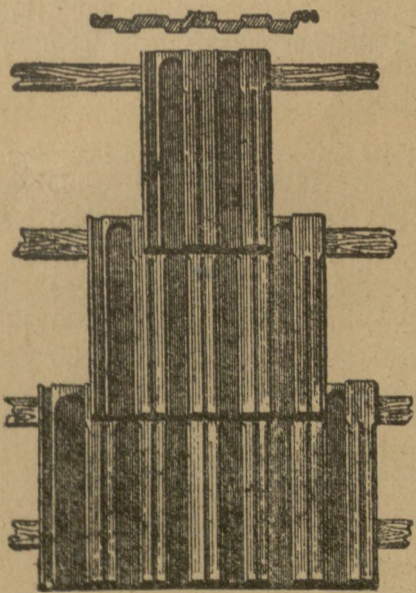
csak a **BOHIN**-féle

cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

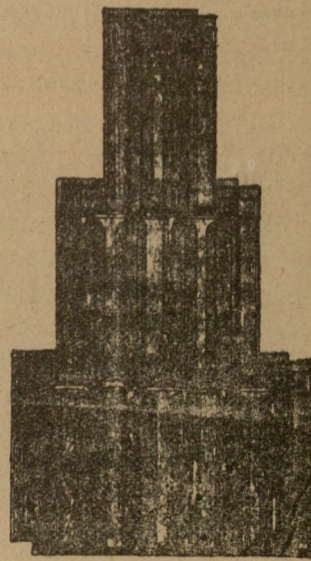
Tessék mintát és árjegyzéket kérni.

—11

BOHN-CSERÉPGYÁR, ZSOMBOLYA.

BOHN kikindai cserepe.

BOHN zombolyai cserepe.